

Podíl bezdomovců na incidenci tuberkulózy v Praze

M. Kubín¹, M. Malý², Z. Jágrová¹

¹Hygienická stanice hlavního města Prahy, ²Státní zdravotní ústav, Praha

SOUHRN

Nová onemocnění a recidivy TBC u bezdomovců představují aktuální epidemiologický a sociologický faktor v programu kontroly TBC a nepříznivě ovlivňují jeho dosavadní příznivý vývoj. Naše studie hodnotí období let 1999-2013, kdy v Praze počet notifikovaných případů TBC u bezdomovců stoupl z 5 přes 23 případů v roce 2012 na 18 a jejich podíl se zvýšil z 2,1 na 17,8 % z celkového počtu hlášení nových případů a recidiv TBC. V souboru 216 notifikovaných jedinců bylo 192 (88,9 %) mužů o věkovém průměru 50,4 let a 24 žen s věkovým průměrem 48,9 let, převážná většina (79,6 %) nemocných byla narozena v České republice. Vysoký podíl onemocnění (77,3 %) byl odkrýván v symptomatické fázi onemocnění. Metody aktivního vyhledávání TBC se z ekonomické a organizační náročnosti a při nízké motivaci bezdomovců mohly být uplatňovány jen obtížně. Také pátrání po zdrojích infekce v okolí nemocných a vyšetřování osob žijících s nimi v kontaktu bylo vzhledem k jejich vysoké motilitě a nedostatku trvalého adekvátního bydliště rovněž obtížné. Vysoký podíl úmrtí v období dispenzarizace (46 jedinců, tj. 21,3 % z celkového počtu, z toho 35 na TBC) bylo zřejmým důsledkem nezájmu bezdomovců o vlastní zdraví a stalo se obtížně řešitelným úkolem humanitární a zdravotnické péče. V městských subpopulacích bezdomovců by měly být uplatňovány stejné metody vyhledávání nových případů TBC, jaké jsou již zavedeny v České republice do praxe policejních orgánů u žadatelů o azyl, utečenců a ilegálních imigrantů.

Klíčová slova: tuberkulóza, bezdomovci